

Na dohled od Blaníku (nadmořská výška 632 m) najdete v obci Kladruby na úpatí kopce zvaného Kostelík zajímavé zahrady, které patří panu Zdeňku Jedličkovi. Kostelík je o něco nižší než zmiňovaný Blaník (470 m nad mořem), v žádném případě však nepatří do nejlepší pěstitelské oblasti.

Důležité je mít záznamy o pěstovaných odrůdách i v knize. Zdeňk Jedlička a réva, odrůda JOLANKA

Ovocný sad pod Kostelíkem

Zdeňk Jedlička je jeden z pěstitelů, kteří v posledních letech bourají představy o rajonizaci, o hranicích pěstování ovoce ve vazbě právě k nadmořské výšce. K jeho úspěchům sice hodně přispívají ideální expozice zahrad, intenzivní péče o vysazené stromy a keře, velmi teplá léta a poněkud mírnější zimy. Po letošních květnových mrazech je vidět, že ve správně vybrané lokalitě se ve vyšších nadmořských výškách může pěstovat i teplomilné ovoce, pokud vybíráte ty správné odrůdy.

Po práci ve volném čase se pan Zdeňk stará nejméně o dvě zahrady, ve kterých zkouší zejména stolní odrůdy révy vinné a broskvoně, navíc i o školku. V zahradě u domu uvidíte koncem léta (6. září 2011) vedle viničky se sortimentem interspecifických i evropských stolních a moštových odrůd révy dva slabě rostoucí kaštanovníky seté. Ty mají i letos nasazeno na solidní úrodu stejně jako plodící nektarinka (odrůda Venus – žlutomasá, oddělitelná od pecky, relativně odolnější k mrazu, než jiné běžnější odrůdy, zraje na začátku září) a broskvoně, kterých má okolo 80 odrůd. Například i ty ploché, ze kterých jde snadno vymáčknot pecka (*Persica vulgaris platycarpa*) – bohužel pro mě, ty už byly sklizené.

Zahradu v sezoně zdobí morušovníky s různě zbarvenými plody (i tady už bylo po sklizni), trnité rostliny cicimku (*Ziziphus jujuba*). Ten zde kvete prakticky až v létě, plody do podzimu nedozrají. Nedožrává nejspíše jen díky tomu, že jde o odrůdu, která dozrát nestihne a tak bude přeroubován odrůdou ranější. Odrůdy hrušně písečné Zdeňk Jedlička sázel ještě v době, kdy patřily

mezi málo známé a opomíjené druhy. Vysadil si i tomel (rod *Diospyros*), který i v letošním roce dokázal udržet několik plodů.

Po exkurzi mezi rostliny z klimaticky příjemnějších oblastí jsme se vrátili do Čech. V nedalekých Louňovicích totiž začínal se šlechtěním jabloní pan Petr Kumšta. Jeho cílem vždy bylo vyšlechtit odrůdy takové, aby byly odolné k houbovým chorobám a byly vhodné pro pěstování ve vyšších nadmořských výškách (pod Blaníkem). Proto jsem se zeptal, jestli tyto odrůdy pěstuje, je-li s nimi spokojen. „Ano pěstuji je. Mám v zahradě všechny uznané odrůdy Petra Kumšty, jsem s nimi spokojen a mohu je do podobných podmínek doporučit. Důležité je, že jsou odolné proti houbovým chorobám a chutné. Odolnost nebo rezistence vám

Odrůda PRIM prý není letos ve výstavní kondici, ale po květnových mrazech dokázala takto zaplodit.

RONDO se pod Kostelíkem s mrazy vyrovnalo dobře, podobně jako na Hané.

Na dobrém místě i 470 metrů nad mořem může růst a plodit nektarinka VENUS.

ušetří mnoho práce s postřiky, to platí i u révy vinné. U té prakticky přestávám pěstovat evropské odrůdy, budu se věnovat výhradně těm, které jsou odolné k houbovým chorobám a mrazu.“

V loňském i letošním roce jsme uveřejnili články Josefa Suse o zajímavých a perspektivních odrůdách modrých peckovin. Jsou to

zkušenosti z klimaticky vhodných podmínek, kde jmenované odrůdy dozrávají bez větších problémů. Na svahu pod Kostelíkem najdete v zahradě u školky některé ze jmenovaných odrůd (Zahrádkář č. 9 a 11/2010, 8 a 9/2011). Například k šarce rezistentní JOJO, které má známku odrůdy vhodné jen do těch lepších podmínek. Tady dozrává

vyskytuje mšička révokaz, vysazovanou révu mám naroubovanou na podnožích SO4, 125AA a G 26. Pokud jde o odrůdu BELLAMIRA, je na ST. JULIEN, na podnoži myrobalán by možná tolik suchem netrpěla.“

Zatímco mnozí ze zahrádkářů upřednostňují odrůdy modrých peckovin, které neulpívají na pecce, pan Jedlička toto hledisko dává až na jedno z posledních míst: „První by měla být doba zrání spolu s chutí, důležitý je obsah cukru. Když je úroda v hraničních normálu, ovoce se zpracuje v kuchyni, když je ho více, putuje do sudu na kvašení. Z Joja se toho moc dobrého nevypálí. Z odzkoušené řady TOPů je pro mě nejlepší pološvestka TOPTASTE PLUS. Nejde sice moc od pecky, ale zraje okolo začátku září a je velmi sladká a chutná. Co nesníte, můžete sušit nebo dát na povidla. Při vyšší úrodě je z této odrůdy dobrá pálenka.“

Letošní rok byl výjimečný díky mrazům, které přišly začátkem května. Nejvíce jimi trpěla réva. Mráz spálil mladé letorosty a značně omezil úrodu. Vedle několika odrůd, které měly jen několik menších hroznů, vynikly například JOLANKA, RONDO, SEVAR, BIANCA, POLAR, PRIM, KRYSAL, PHOENIX, REGENT ale i mnohé další. Ani jmenované však podle slov pana Jedličky nedokázaly přinést tak pěkné hrozny jako v jiných letech. Díky teplému podzimu jsou však hrozny velmi sladké.

V zahradě pod Kostelíkem se setkáte i s ostružinami a rakytníkem. Bujný a vzrůstný ostružiník SMOOTENSTEE s obrovskými plody, vedle něho pozdně zrající THORNFREE, který namrzá a za deštivého počasí jeho plody trpí na plíseň šedou (šedou hnilobu). Odrůda SCHWARZE PERLE je ranější s mrazy se vyrovnává lépe, její plody ani na podzim neplesniví. Rakytník, samičí odrůda LEIKORÁ, do daleka září svými výrazně oranžovými plody a dlouho zářit bude. Pokud ho nikdo neotrhá, zůstává na keřích, ptáci si ho všimají jen zřídka. Její partner, samčí odrůda POLLMIX, čeká nenápadně na jaro, aby splnil svou opylovací povinnost, zajistil novou úrodu.

V zahradách u pana Jedličky najdete ještě spoustu dalších zajímavostí, například kolekci japonských slivoní, třešní, mezidruhových kříženců peckovin a jeřábů, ovocných stromků sloupovitého vzrůstu. Některé z nich se dají koupit v jeho ovocné školce.

Ivan Dvořák
Foto autor

Tomel ROSIANKA dokázal i letos nasadit několik plodů.

Hrušeň písečná, odrůda CHOJURO

vcelku spolehlivě, do sladce mdlé chuti, bez výrazného aroma, chuť se liší i podle podnože, původu stromku (pan Jedlička má dva stromy, každý s jiným původem, podnoží). Chutná je raná pološvestka HANITA i vedle ní pěstovaná pozdnější švestka VERITY. Pološvestka VALOR je již přezralá, ale i ta patří k těm dobrým. Překvapila mě zralá mirabelka BELLAMIRA. Doma mám NANCYSKOU (cca 420 m nad mořem), která je sice chutná, ale nikdy nedozrává do žluté barvy, nemá na pohled pěkné plody. Tady je BELLAMIRA pěkná žlutá, dokonce s líčkem, podle mě i chutná. Pan Jedlička vrtí hlavou, že to není ono: „Je na suchém místě, potřebovala by k vyšším výkonům i kvalitě závlahu.“ A pokračuje: „Vedle odrůdy je potřeba vybírat i vhodnou podnož. Broskve u nás dobře rostou a plodí na broskvoňovém semenáči a podnoží ST. JULIEN, u modrých peckovin mám odzkoušené ST. JULIEN myrobalán, ZELENOU RENKLODU, WANGENHEIMOVU, u jabloní MM 106 a J-TE-H. A i když se v naší oblasti ne-

Pološvestka VERITY patří v Kladrubech k těm dobrým, kvalitním.

